

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΖΩΗ

Εἰς τὴν Θεσσαλονίκῃ ὑπάρχουν δύο τρεῖς ἄνθρωποι ποὺ προτιμοῦν νὰ καταπιεθῶν δόγκληρο ζευγάρι παλιοπάπουτσα ἢ νὰ φάγουν ἓνα κουτί γκράσσο, παρὰ νὰ μὲ ἀναγνώρισουν ὡς δημοσιογράφου. Ἀντιθέτως πάλι, ἐδῶ εἰς τὴν Ἀθήνα, ὑπάρχει ὠριμένος κύκλος λογίων ποὺ αἰσθάνεται ἰδιαιτέραν εὐχαρίστησιν νὰ μὲ ὀνομάξῃ δημοσιογράφου. Πολλάκις δὲ καὶ μὲ ὀνειδίζουν μὲ τὴν προσωνομίαν αὐτῇ.

Βεβαίως καὶ οἱ δημοσιογράφοι εἶναι διαφορῶν εἰδῶν καὶ ἄλλοι περιορίζονται εἰς μεταφράσεις μόνον, ἄλλοι εἰς τὴν ἀρθρογραφίαν καὶ ἄλλοι εἰς τὴν εἰδησιογραφίαν. Ἀλλὰ καὶ ἕκαστος εἰς τὴν εἰδικότητά του αὐτὴν εἰμπορεῖ νὰ ἀναπτύξῃ ἀξιοζήλευτες ἱκανότητες καὶ ἄλλος νὰ σημειώσῃ οἰκτρὴ ἀποτυχία. Ὅλοι ὅμως θὰ λέγονται δημοσιογράφοι καὶ ἴσως μερικοὶ ἀποτυχημένοι καὶ ἀνίκανοι κατορθώσουν καὶ ἀναρριχηθῶν εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχισυντάκτου καὶ τοῦ διευθυντοῦ ἀκόμῃ.

Οἱ Ἀθηναῖοι, ποὺ μὲ ὀνειδίζουν ὡς δημοσιογράφου, ἔχουν ὑπ' ὄψιν των τὸ γεγονός ποὺ διαδίδονται εὐκολα ἐκεῖνα ποὺ γράφω καὶ τὰ καταλαβαίνουν ὅλοι. Ἀποροῦν οἱ ἄνθρωποι: πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ λογοτέχνης ἢ καὶ φιλόλογος ποὺ νὰ καταλαβαίνωνται ἐκεῖνα ποὺ γράφει; Ἐχουν δίκαιο ὡς πρὸς τὸ σημεῖον αὐτό. Ἡ ἐφημερίδα γράφεται καὶ διαβάζεται εὐκολα, διότι εἰς αὐτὴν συγχωρεῖται ἡ ἐπανάληψις. Καὶ ὅταν ἔνα πράγμα διαρκῶς ἐπαναλαμβάνεται, γίνεται εὐκολο, σφραγίζεται καλὰ, ἐξαλείφονται τὰ ἐμπόδια καὶ ὁ ἀναγνώστης ἐννοεῖ ἀμέσως τὸ «Καθὰ πληροφοροῦμεθα ἐκ Λονδίνου...». Αἱ «διαπραγματεύσεις», αἱ «ἀνακινώσεις», αἱ «συνεντεύξεις» καὶ αἱ «ἀκροάσεις» δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἐρμηνείας. Ὁ ἀναγνώστης εἶναι ὀπλισμένος καὶ ἔτοιμος νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν οὐσίαν. Ἐνῶ ὁ συγγραφεὺς, ποὺ θέλει νὰ πῇ κάτι ποὺ τὸν βασανίζει, ποὺ προσπαθεῖ νὰ εἰσαγάγῃ τὸν ἀναγνώστη μέσα εἰς τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ ἑαυτοῦ του, ποὺ θέλει νὰ περιγράψῃ ἀνώμαλας καταστάσεις καὶ πράγματα ποὺ συγκρούονται ἀναμεταξύ των θὰ προσκόψῃ εἰς πολλὰ ἐμπόδια. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ μερικοὶ ποὺ τὸ κατορθώνουν εὐκολα. Δὲν αἰσθάνονται ἐμπόδια. Πῶς; Δὲν εἶναι ἀ-

νάγκη νὰ δώσωμεν ἡμεῖς τὴν ἐξήγησιν.

Ἄς μὲ λέγουν δημοσιογράφου αὐτοὶ οἱ καλοὶ ἄνθρωποι. Ἐὰν δὲ δὲν τοὺς ἐτύφλωνε τὸ μῖσος τῆς προσωπικῆς γνωριμίας, θὰ διέκριναν ὅτι καὶ συγγραφεῖς μεγάλοι. ὅπως ὁ Ντοστογιέφσκι καὶ ὁ Ὀσκάρ Οὐάιλντ καὶ αὐτὸς ἀκόμῃ ὁ Σαίξπηρ δὲν εἰμποροῦν νὰ ἀποφύγουν τὴν ἐπανάληψιν. Εἰς τὰ ἔργα των βλέπει κανεὶς τὰ αὐτὰ περίπου πρόσωπα. Οἱ αὐτοὶ τύποι πρωταγωνιστοῦν. Καὶ ὅταν θὰ ἰδοῦμεν εἰς τὸ θέατρον ἓνα δύο ἔργα των, εἰς τὸ τρίτον θὰ σκεφθῶμεν νὰ πάγωμεν ἐὰν ὁ καιρὸς θὰ εἶναι καλός, ἢ ἐὰν δὲν θὰ ἔχωμεν ποῦ ἄλλου νὰ πάγωμεν.

Ἐκεῖνοι ὅμως ποὺ διαβάζουν τὴν «Συζήτησιν» εἰμποροῦν νὰ κρίνουν ἐὰν ὁμοιάζουν τὰ διηγήματά μας ἀναμεταξύ των. Τὸ ἔργον μας εἶναι πτωχόν, ταπεινόν, δημοσιογραφικόν, ἐὰν θέλετε, ἀλλὰ εἶναι πολύπτυχον καὶ πρωτότυπον. Οἱ λόγοι τῶν Ἀθηνῶν μετροῦν μὲ τὸν πῆχυν τὰ διηγήματα καὶ τὰ ποιήματα. Καὶ ἀναγκάζονται οἱ δυστυχισμένοι Καραγάτσης καὶ Σπανδωνίδης νὰ παραγεμίσουν τὰ ἔργα των μὲ χωρία ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφή ἢ μὲ περικοπὰς ἀπὸ ξένους συγγραφεῖς, διὰ νὰ φαίνωνται μεγάλοι. Προτιμῶ νὰ εἶμαι μικρὸς καὶ εὐάρεστος παρὰ ἐκτεταμένος καὶ ἀνιαρὸς. Ἄν δὲ θὰ μὲ καταλαβαίνουν καὶ περισσότεροι ἄνθρωποι, αὐτὸ θὰ εἶναι τύχη ἀγαθὴ. Δὲν σκέπτομαι νὰ ἐλέγξω τὰ πιστοποιητικά καὶ τὰς γνώσεις τῶν ἀναγνωστῶν μου. Δὲν θὰ κάμω τὴν χάριν εἰς ὀλίγους διὰ νὰ ὑψωθῶ εἰς τὴν... περιωπὴν των.

Ὅταν ὅμως ἦμουν εἰς τὴν Θεσσαλονίκῃ μὲ ἕκαιε πολὺ ἡ μὴ ἀναγνώρισίς μου ὡς δημοσιογράφου. Τόσο μάλιστα περισσότερο, ποὺ ἔβλεπα μερικοὺς νὰ μὴ εἶναι καλλίτεροί μου νὰ τοὺς παραδέχονται ὡς συναδέλφους των. Ἐμένα τὸ πολὺ πολὺ θὰ μὲ ἔλεγαν «διορθωτὴ» καὶ τοῦτο μὲ προφανῇ περιφρόνησι, μολονότι πολὺ ὀλίγοι ἀπὸ αὐτοὺς θὰ εἰμποροῦσαν νὰ κάμουν τὸν διορθωτὴ.

Ὁ διορθωτὴς, ὁ ὅποιος μὲ τὸν σημερινὸν νόμον «περὶ δημοσιογραφικῶν ὀργανώσεων» θεωρεῖται μέλος τῆς Ἐνώσεως Συντακτῶν, ἄλλοτε ἦτο ὁ πλέον περιφρονημένος συντελεστής τῆς ἐφημε-

ρίδος. Πριν ακόμη μυηθῶ εἰς τὰ δημοσιογραφικὰ μυστήρια εἶχα διαβάσει εἰς τὴν ἐφημερίδα: «Ὅταν ὁ ἄνθρωπος δὲν παίζει κανένα ρόλο καὶ εἶναι ὑποβολεὺς ἢ διορθωτὴς εἰς ἐφημερίδα...» καὶ ἀπὸ τότε αἰσθάνθηκα ταπεινωτικὸν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διορθωτοῦ.

Ὁ Θεὸς ὅμως ἠθέλησε νὰ μὲ διαπαιδαγωγήσῃ καὶ νὰ μὲ ἀποδείξῃ ὅτι κανένα ἐπάγγελμα δὲν εἶναι ταπεινωτικόν. Μόνον ταπεινοὶ ἄνθρωποι ὑπάρχουν. Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ διορθωτοῦ εἶναι κάπως ἀχάριστον. Διότι κανεὶς δὲν βλέπει πόσα λάθη διορθώνει ὁ ταλαίπωρος σκυμμένος εἰς τὰ δοκίμια καὶ τὰ χειρόγραφα. Ἄν θὰ σὰς πῶ χιλιάδες λάθη, πάλι θὰ εἶναι λίγα. Κανεὶς ὅμως δὲν θὰ τοῦ πῇ ἓνα «εὐχαριστῶ». Ἐὰν ὅμως ἀφήσῃ ἓνα λάθος, μία δασεῖα ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶναι ψιλή, ἢ ἓνα ρ ἀντὶ π, ὅλοι θὰ στρέψουν ἀγρία τὰ βλέμματα ἐπάνω του:

— Στραβὸς ἦσουν:..

— Ποῦ ἀκούσθηκε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος μὲ δασεῖα;.. Τόση ἀγραμματοσύνη ἐπιτρέπεται;..

* *

Ἐδῶ εἰς τὴν Ἀθήνα εἰς τίς ἐφημερίδας εἶναι δύο διορθωταί. Ὁ ἓνας διαβάσει τὰ χειρόγραφα καὶ ὁ ἄλλος σημειώνει τὰ λάθη. Εἰς τὴν Θεσσαλονίκῃ ὅμως αὐτὴ ἢ πολυτέλεια ἦταν ἀγνώστη. Ὁ διορθωτὴς, ἓνας καὶ μονάρχος, ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ προσέχῃ καὶ τὰ χειρόγραφα καὶ τὰ δοκίμια. Ἡ δὲ ὥρα καὶ τὰ λεπτὰ ἦταν μετρημένα. Ἀργοπορία δὲν ἐπεδέχετο τὸ πρᾶγμα. Ὁ ἀρχιεργάτης, οἱ πιεσταὶ ἦταν ἔτοιμοι. Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον ἔὰν ὁ διορθωτὴς ἀργοῦσε. Ὑβρίζετο ἀνηλεῶς ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν. Καμμία δικαιολογία δὲν συνέτρεχε τὸν διορθωτὴν.

Εἰς αὐτὰ ὅλα εἰμπορεῖτε νὰ προσθέσητε τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν, τὴν ἀνεργίαν καὶ τὴν ἀνυποληψίαν τοῦ διορθωτικοῦ ἐπαγγέλματος διὰ νὰ φαντασθῇτε τὴν ἀγωνίαν τοῦ ἀνθρώπου, ποῦ εἰς ξένον καὶ δυσμενὲς του περιβάλλον, ἀπροστάτευτος ἀπὸ τὴν νομοθεσίαν, ἀγωνίζονταν νὰ κρατήσῃ μὲ τὰ δόντια του τὴ θέσιν του, στηριζόμενος μόνον εἰς τὴν ἱκανότητά του. Καὶ ἡ ἀμοιβή;.. Διὰ κόσιες πενήντα τὴν ἐβδομάδα!

Καὶ οἱ δημοσιογράφοι τότε δὲν ἔπαιρναν καλοὺς μισθοὺς, ἀλλὰ δὲν εἰργάζονταν

τὸν τόσο σκληρὰ. Δὲν ἐδοκίμαζαν ὅμως καὶ αὐτοὶ ὀλιγώτερα καρδιοχτύπια. Ὁ μηρικὸς ἀγὼν διεξήχθη κάποτε περὶ τὸ Ληξιαρχεῖον. Ὁ διεθυντὴς τῆς ἐφημερίδος ἤθελε νὰ αὐξήσῃ τὸν μισθόν μου, ἀλλὰ τοῦτο θὰ ἐγίνετο διὰ τῆς προσθήκης καὶ ἄλλης ὑπηρεσίας. Θὰ ἀντέγραφα κάθε ἀπόγευμα τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις τῆς ἡμέρας διὰ τὴν ἐφημερίδα.

Ἐχάρηκα πολὺ, ὅχι τόσο ποῦ θὰ αὐξάνονταν ὁ μισθός μου, ἀλλὰ ποῦ δὲν θὰ ἤμουν μόνον διορθωτὴς. Θὰ ἀνελάμβανα καὶ δημοσιογραφικὰ καθήκοντα καὶ θὰ εἶχα πρόσωπο καὶ ἐγὼ νὰ παρουσιάζωμαι ὡς δημοσιογράφος.

Συνήντησα ὅμως μεγάλη ἀντίδρασι.

Ὁλόκληρη ἡ ἐφημερίδα ἀναστατώθηκε:

— Τί θὰ γίνῃ ὁ ἄνθρωπος;..

Ποῖος ἄνθρωπος; Ὁ συνάδελφος ποῦ ἔκαμνε αὐτὴ τὴ δουλειά. Ὁ διεθυντὴς τοῦ ἔπαιρνε τὸ Ληξιαρχεῖο διὰ νὰ τὸν καταστήσῃ περιττὸν καὶ ἀργότερα νὰ τὸν ἀπολύσῃ. «Αὐριο θὰ τὸ κάμῃ καὶ εἰς ἐμὰς», εἶπαν καὶ συνασπίσθηκαν ὅλοι. Ὁ διεθυντὴς ὑπεχώρησε καὶ νέον κύμα μίσους καὶ χολῆς ἐστράφη ἐναντίον μου.

Ἡ φασαρία αὐτὴ διήρκεσε μερικὲς ἡμέρας καὶ οἱ «συνάδελφοι» προσεταιρίσθηκαν καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ληξιαρχείου μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἴδιον τὸν ληξιαρχον.

— Δὲν μπορούμε τώρα. Ἐλα ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα...

Ὑστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα ὁ ἀρμόδιος ὑπάλληλος ἔφευγε. Ἡ ἐφημερίδα ἔμεινε χωρὶς Ληξιαρχεῖο. Ἀνελάμβανε ὁ ἀρχισυντάκτης νὰ φροντίσῃ νὰ τὸ πάρῃ ἀπὸ ἄλλη ἐφημερίδα, καὶ ἐγὼ αἰσθανόμενος τύψεις διὰ τὴν ἀνικανότητά μου.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ διεθυντὴς μὲ ἔλεγε:

— Ἄν δὲν σὲ τὸ δῶκουν, νὰ τοὺς πῆς πὼς θὰ πᾶς στὸν εἰσαγγελέα...

Ἀλλὰ τὴν ἄλλη ἡμέρα οἱ ὑπάλληλοι ἦταν ὑποχωρητικοί. Τοὺς ἐρωτοῦσα τί ὥρα θέλουν νὰ πάγω, καὶ μ' ἔλεγον:

— Ἄν θέλῃς κάθησε νὰ τὰ γράψῃς καὶ τώρα.

Δὲν ἔγινε ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιήσω τὸν εἰσαγγελέα.

Ἀργότερα ὁ «συνάδελφος», μολονότι ἐπεκράτησε, ἔφυγε ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα. Εὗρηκε ἄλλου καλλίτερον θέσι. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα δὲ ποῦ ἔφυγε ἔγινε ὁ καλλίτερος φίλος μου καὶ ἐξακολουθεῖ καὶ τώρα νὰ εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς θερμότερους ὑπο-

στηρικτάς μου. Ἐμείνα πλέον κύριος τοῦ Ληξιαρχείου καὶ μερικῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν καὶ ἔγινα οἰκείος μὲ τὸν ληξίαρχο καὶ τὴν ὑπηρεσία του.

Παρέμεινε δὲν εἰς τὴν ψυχὴν των κάποιο ὑπόλειμμα δυσαρρεσκείας ἢ μάλλον δυσπιστίας ὡς πρὸς τὰς φιλικὰς διαθέσεις μου, λόγῳ τῆς ἀντιδράσεως ποὺ ἐπρόδωκαν εἰς τὴν ἀρχή, καὶ συνομιλιῶντας κάποτε μαζί τους διὰ ὑπηρεσιακὰ καθήκοντα καὶ δικαιοῦματα, ἐντελῶς ἀκαδημαϊκῶς, τοὺς εἶπα πῶς καὶ αὐτοὶ εἶναι δεσμευμένοι καὶ δὲν εἰσποροῦν νὰ κάμνουν ὅ,τι θέλουν, καὶ ὅτι ἂν τυχόν, ὅπως εἰς τὴν ἀρχή, ἀρνηθῶν νὰ μὲ δώσουν τὸ ληξιαρχεῖο, εἰμπορῶ νὰ ἀπειθυνθῶ καὶ εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

Αὐτὸ τοὺς ἐδυσάρεστησε πολὺ. Διέκοψαν ἀμέσως τὴ συζήτησι καὶ συνωφρυνθήκαν. Τὸ κατάλαβα ποὺ θυμώσαν, ἀλλὰ θὰ τοὺς περάσῃ, εἶπα, καὶ δὲν ὑπελόγιζα εἰς συνέχειαν.

Πρὶν ὅμως πάγω ἐγὼ εἰς τὴν ἐφημερίδα, ἐπῆγε ὁ ληξίαρχος καὶ μὲ κατήγγειλεν εἰς τὸν διευθυντὴν, δὴθεν ὅτι τοὺς ἀπειλῶ. Μάλιστα ἔβρεχε ἐκεῖνο τὸ βράδυ καὶ δὲν ξέρω τί τοῦ εἶπε ὁ διευθυντής, ἀλλὰ ὁ ληξίαρχος ἐταράχθηκε ποὺ καὶ τὸ ἄλλο ἀπόγευμα μὲ εἶδε εἰς τὸ Ληξιαρχεῖον.

— Δὲν σὲ εἶπε τίποτε ὁ διευθυντής; μ' ἐρώτησε.

— Ὅχι· τοῦ εἶπα ἀνύποπτα.

Τότε μ' ἔκαμε νεῦμα καὶ βγήκαμε ἔξω καὶ μὲ εἶπε:

— Ἀκουσε, παιδί μου, ἐμεῖς ἐδῶ εἴμαστε ὅλοι πτυχιούχοι τῆς νομικῆς, εἴμαστε ἰσόβιοι ὑπάλληλοι, διωρισμένοι ἀπὸ τὸ Κράτος, καὶ χθὲς ἐγὼ μὲ τὴ βροχὴ σηκώθηκα κι' ἐπῆγα εἰς τὴν ἐφημερίδα, καὶ...

— Γιατί νὰ πάτε στὴν ἐφημερίδα;.. τὸν διέκοψα.

— Μά, ἄκουσε νὰ σὲ πῶ...

Ἀπὸ ὅσα μὲ εἶπε δὲν ἀντελήφθηκα ὅτι ἐπῆγε καὶ μὲ κατήγγειλε.

Ὁ ἀρχισυντάκτης δὲν, ποὺ ὅλο ἤθελε νὰ βρῖσκη αἰτίες, ὕστερα ἀπὸ καιρὸ μὲ ἔκαμε παρατηρήσεις διὰ κάποιο ἄλλο ζήτημα καὶ ἐπιπροσθέτως μὲ ἀνέφερε καὶ τὴν καταγγελία τοῦ ληξίαρχου.

Ἐλάβα σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν μου τὴν ἀποκάλυψιν αὐτὴ καὶ δὲν ἄργησα νὰ ἱκανοποιηθῶ ἐκδικούμενος.

Ὁ ληξίαρχος προήχθη καὶ μετετίθετο

εἰς Ἀθήνας. Ἦθελε ὅμως ὁ τύπος τῆς Θεσσαλονίκης νὰ τοῦ κάμῃ μερικὰ κομπλιμέντα ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει του ἐκ τῆς πόλεως καὶ μὲ τρόπο μὲ ἔκαμε λόγο διὰ τὴν ἐπιθυμία του αὐτῇ.

—... Ὡς γράψετε κάτι τι καὶ σεῖς...

Ἐγὼ ἐπροθυμοποιήθην νὰ σημειώσω τὴν εἰδησιν τῆς μεταθέσεως καὶ μαζί μὲ ἔλα τὰ χειρόγραφα τὴν ἔδωσα εἰς τὸν ἀρχισυντάκτη, βέβαιος πῶς δὲν θὰ τὴν ἐπρόσεχε καθόλου. Ἐὰν μαζί μὲ τὴν εἰδησὶ θὰ ἔγραφα καὶ ἓνα ἀδρό σχόλιον ὁ ἀρχισυντάκτης δὲν θὰ εἶχε ἀντίρρηση. Ἀλλὰ δὲν ἔγραψα.

Ἡ εἰδησις τῆς μεταθέσεως ἐδημοσιεύθη ξηρῇ, χωρὶς ἀποχαιρετιστήρια καὶ εὐχαριστίες. Ὁ ληξίαρχος δὲ ἀπόγευμα, ποὺ μὲ εἶδε, μὲ δυσκόλιστα συγκρατοῦσε τὴν ὀργήν του. Δὲν ἐτόλμησε ὅμως νὰ μὲ πῇ τίποτε. Εἶχα ἔτοιμη τὴν ἀπάντησι:

— Δὲν ἔβρεχε χθὲς. Ἄς πηγαίνατε εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος...

Ἐκτός ἀπὸ τὸ Ληξιαρχεῖον ἐπήγαινα καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον Τύπου τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, ὅπου ὁ μακαρίτης Γιάννης Μινάρδος, συμυναῖος δημοσιογράφος καὶ διευθυντὴς τοῦ Γραφείου, εἰς ἓνα μεγάλο δευτέρῳ εἶχε γραμμένες τὶς εἰδήσεις διὰ τὶς ἐφημερίδες καὶ καθόμασταν ἐκεῖ ὅλοι καὶ τὶς ἀντιγράφαμε.

Αὐτὸς εἰς τὴν διαίταν του ὁ μακαρίτης ὁ Μινάρδος, ἦτο καὶ φειδωλὸς εἰς τὴν παροχὴν εἰδήσεων.

— Δὲν ὑπάρχουν ἄλλα; ἐρωτοῦσα ἐγὼ.

— Δὲ σὲ φθάνουν τόσα;.. ἦταν ἡ ἀπάντησις.

Ἐξοικειώθημεν ὅμως ἀργότερα καὶ ἐτόλμησα νὰ τοῦ ἐκθέσω τὰς ἀντιλήψεις μου περὶ δημοσιογραφίας:

— Αἱ εἰδήσεις, τοῦ εἶπα, πολλὰὶ ὀλίγαι, πρέπει νὰ δίδονται ὅσαι εἰς ὅλους.

— Μά, ἔχεις κανένα παράπονον;

Ἀπὸ καιρὸ τὸν ἀντελήφθηκα νὰ κρυφομιλῇ μὲ ἄλλους συναδέλφους καὶ ὑποπτεύθηκα.

Εἰς τὴν ἐρώτησί του δὲ ἂν ἔχω κανένα παράπονον, δὲν ἐδίστασα νὰ τοῦ πῶ:

— Γιατί τοὺς μιλάς κρυφά;..

Καὶ τότε μὲ ἐξήγησε ὅτι ἐκείνοι δουλεύουν καὶ εἰς ἀπογευματινὰς ἐφημερίδες καὶ διὰ νὰ μὴ ἀνεβαίνουν καὶ τὸ πρωῒ εἰς τὴν Γενικὴν Διοίκησιν, τοὺς λέγει ἅφ' ἐσπέρας δύο τρεῖς εἰδήσεις ἐπὶ πλέον,

διὰ νὰ ἔχουν καὶ αἱ ἀπογευματιναὶ νὰ βάλουν κατὶ τὸ νεώτερον.

Αὐτὸ ἀντὶ νὰ μὲ καθησυχάσῃ μὲ ἐξώργισε περισσότερο :

— "Ὡστε ἔτσι ἔ; . . Θὰ ἀλατίζωμε τὰ νέα διὰ τὸ ἀπόγευμα, ἀντὶ νὰ τὰ ἀπολαμβάνῃ ὁ λαὸς φρέσκα, τῆς ὥρας; . . Αὐτὸ εἶναι μεροληψία . . .

— Δὲν εἶναι μεροληψία, ἄκουσε παιδί μου, ξεύρω ἐγὼ τί κάμνω . . .

Εἰς μάτην ὁ μακαρίτης προσπαθοῦσε νὰ μὲ πείσῃ. Ἐστάθηκε εἰλικρινὴς φίλος μου μὲ τὰς πατρικὰς του συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας. Ἐγὼ ὁμῶς δὲν ἤμουν εἰς θέσιν νὰ τὰς ἐκτιμῇσω τότε.

Ἀνένδοτος ἔτρεξα εἰς τὸν διευθυντὴν μου καὶ κατήγγειλα τὸ γεγονός :

— "Ἐτσι κι' ἔτσι . . . Ὁ Μινάρδος δὲν μὲ δίνει ὅλες τὶς εἰδήσεις . . .

Τὸν εὗρήκα ὁμῶς ψυχρὸν, δὲν τοῦ ἐφάνηκε παράξενον. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἤθελε νὰ μὲ ἀποθαρρύνῃ. Ἐσκέπτετο ἐπὶ πολὺ. Δὲν ξεύρω ποῦ ἐπλανήθηκε ὁ νοῦς του. Ἐστρεψε τὸ βλέμμα του ἐπανειλημμένως εἰς τὸ ἓνα πόδι του, ποῦ ἦταν μερικὸς πόντους μικρότερον ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἐγκαλε βᾶθῦν ἀναστεναγμὸν καὶ μὲ εἶπε :

— Ἐσὺ φρόντιζε νὰ ἀντιγράψῃς μὲ προσοχὴ ὅσα σὲ δίνει· τὰ ἄλλα θὰ τὰ κανονίσω ἐγὼ.

Αἰσθάνθηκα κάποια ψυχρολαγμία. Πάντοτε ἐκέντριζε τὸ μένος μου καὶ μὲ ἔλεγε νὰ μὴ φοβοῦμαι κανέναν. Τώρα πῶς μὲ ἔκοβε τῇ φόρᾳ; Δὲν εἰμποροῦσα νὰ τὸ ἐξηγήσω.

Ἐπέρασαν ὁμῶς πολλὰ χρόνια καὶ ἔμαθα, ἐντελὲς τυχαίως, τὴν ἱστορίαν τοῦ ποδιοῦ του. Ὡς δηλαδὴ ἐκόντηνε καὶ ἔγινε ὀλίγους πόντους μικρότερον ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ἀξίζει νὰ τὸ μάθῃτε :

Ὁ ἄλλοτε ἀρχισυντάκτης του, τώρα περίφημος νομομαθὴς ποῦ ἐχρημάτισε καὶ γερυσιαστής, ὅταν ἀπεχώρησε ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα του, ἐξέδιδε μία μικρὴ ἐφημερίδουλα, ποῦ τὴν ἐκυκλοφοροῦσε ἀκριδῶς τὸ μεσημέρι. Ὁ διευθυντὴς μας ὁμῶς, διὰ νὰ τοῦ κάμῃ ἀντίπραξιν, συνεκέντρωνε τὰς πρωϊνάς εἰδήσεις καὶ ὀλίγο πρὶν νὰ κυκλοφορήσῃ ἡ ἐφημερίδα τοῦ ἄλλοτε ἀρχισυντάκτου του, ἐκυκλοφορεῖ αὐτὸς μίαν ἐκτακτὴν ἐκδοσὶν καὶ τοιουτοτρόπως ὁ ἀρχισυντάκτης ἔμενε εἰς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ. Ποιὸς θὰ ἔπαιρνε τὴν ἐφημερίδα του;

Μία μέρα δέ, ποῦ πῆγε νὰ πάρῃ τὸ

λογαριασμὸ ἀπὸ τὸ πρακτορεῖο — ποιὸς ξεύρει πόσο πενιχρὸς θὰ ἦταν αὐτὸς — συνήντησέ τὸν ἄλλοτε προϊστάμενόν του νὰ ἀνέρχεται τὴν κλίμακα, καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, τὸν ἀρχίζει εἰς τὶς γροθιὰς, τοῦ δίνει καὶ μίαν γερὴ σπρωξιά, καὶ ἀκουσίως του καὶ παταγωδῶς ὁ διευθυντὴς μας εὐρέθηκε κάτω, ὅπου ἔφθασε καὶ ὁ ἀντίπαλός του καὶ συνεπλήρωσε τὸ ἔργον του, ἕως ὅτου ἐκορέσθη ἐκεῖνος καὶ ὑπερφορτώθῃ ὁ ἄλλος.

Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς ὁλης αὐτῆς δοσοληψίας ἦταν νὰ μικρύνῃ κατ' ὀλίγους πόντους τὸ ἓνα πόδι τοῦ καλοῦ μας διευθυντοῦ.

Θὰ τοῦ ἔμεινε ζωηρὴ ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐπεισοδίου αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτο ὁ μακαρίτης ὁ Μινάρδος εἰμποροῦσε ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς νὰ προσεφλήσῃ τὰς διαθέσεις του, καὶ ἐπέμενε καὶ ἔλεγε :

— Ἀκουσέ μου, παιδί μου, ξεύρω ἐγὼ τί κάμνω, δὲν εἶναι μεροληψία, πρέπει κι' ἐκεῖνες οἱ καημένες (αἱ ἀπογευματιναὶ ἐφημερίδες) νὰ ἔχουν κατὶ τὸ νεώτερον νὰ βάλουν . . .

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐρχόμενον)

ΕΡΓΑΤΑΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, 31ην Μαρτίου, ἐγένετο ἡ πρώτη γενικὴ συνέλευσις τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Ἱδιοκτητῶν Περιδικῶν Τύπου, κατὰ τὴν ὁποίαν παρέστησαν ἀρκετοὶ ἐκ τῶν ἐκδιδόντων περιοδικὰ ἔντυπα.

Διὰ πρώτην φοράν παρευρέθην εἰς τόσον ἀνομοιογενὴ συγκέντρωσιν. Ἄλλοι κατέφθασαν μὲ πολυτελὴ ἰδιόκτητα αὐτοκίνητα καὶ ἄλλοι μὲ ξεφτισμένους καμπαρντίνες καὶ μὲ καπέλλα-ἀρείπια. Εἰς ἄλλων τὰ πρόσωπα ἔλαμπε ἡ χαρὰ καὶ ἡ καλὴ διάθεσις καὶ εἰς ἄλλων ἦτο ζωγραφισμένη ἡ θλίψις καὶ ἡ ἀπόγνωσις.

Καὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἀσκοῦν τὸ ἱδιὸν ἐπάγγελμα καὶ συνήλθαν νὰ κατοχυρώσῃ τὰ συμφέροντά των. Ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσουν καὶ ποῦ νὰ τελειώσουν; Ἐὰν πραγματοποιηθῇ ἡ ἑνωσίς των, ἀναμφιβόλως τὸ ἔργον αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ σπουδαιότερον τοῦ αἰῶνος μας.

Τὶ εὐχάριστον ὁμῶς! ὅλοι οἱ ῥήτορες ἦσαν σύντομοι. Δύο τρία λόγια καὶ τίποτε περισσότερον. Ἐκ τούτου εἰκάζεται ὅτι πάντες οἱ ἀσκούντες τὸ σκληρὸν αὐτὸ ἐπάγγελμα, τοῦ ἐκδότου περιοδικῶν, κατήντησαν σοφοὶ θέλοντας καὶ μὴ. Τὸ δυσάρεστον μόνον εἶναι ποῦ αἱ ὑποχρεώσεις ἐκάστου μέλους πρὸς τὴν Ἑνωσιν καὶ πρὸς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων ἀνέρχονται εἰς 375 δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Οἱ περισσότεροι δὲ ἀπὸ τὰ ἐν Ἀθῆναις 98 τακτικὰ μέλη τῆς Ἑνώσεως ἀπουσίαζαν. Δὲν θὰ εἶχαν, φαίνεται, οὔτε ξεφτισμένην καμπαρντίνα διὰ νὰ ἐμφανισθῶν.